

**Я і МОЯ
ШКОЛА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова правління
Громадської організації
«Я і МОЯ ШКОЛА»
І. І. Мінковська
12. 06. 2026 р.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КУРСУ «СИЛА ЖІНОЧИХ ІСТОРІЙ В ОСВІТНІЙ РОБОТІ З МОЛОДДЮ»

Найменування освітньої опції: «Сила жіночих історій в освітній роботі з молоддю».

Напрямок: формування громадянської, історичної, соціальної, комунікативної та культурної компетентностей освітянства; інтеграція теми жіночого руху опору ХХ століття в уроки, виховні години, гуртки, музейні заняття, освітні події та проєктну роботу з молоддю; розвиток здатності критично сприймати інформацію історичного й суспільно-політичного характеру; формування в учнівства рельєфного розуміння української історії через людські історії, біографії, вибір, відповідальність, культуру та різні форми спротиву; робота з першоджерелами, відкритими цифровими архівами, візуальними матеріалами й достовірними вебресурсами; розвиток навичок ведення дискусії щодо історичної пам'яті, демократичних цінностей, прав і свобод людини; утвердження поваги до людської гідності, гендерної рівності, солідарності, свободи слова й думки; формування здатності уникати дискримінаційних висловлювань і практик в освітньому процесі; осмислення жіночих історій як важливої частини українського державотворчого процесу, національної пам'яті і сучасної боротьби за незалежність; навчання впродовж життя.

Мета: надати методологічні підходи та практичні інструменти для інтеграції теми жіночого руху опору в освітній процес; навчити працювати з жіночими біографіями через Case Study, сторителінг, першоджерела, відкриті цифрові архіви й візуальні матеріали; поглибити розуміння ролі жінок як активних учасниць політичного, культурного, інтелектуального й громадянського спротиву в українській історії ХХ століття; показати, як через історії людей, вибору, відповідальності й різних форм опору розвивати в учнівства критичне мислення, історичну емпатію, громадянську позицію та усвідомлення цінності українського історико-культурного надбання в європейському контексті.

Суб'єкт підвищення кваліфікації: громадська організація «Я і МОЯ ШКОЛА».

Розробник і розробниці програми:

Юлія Кравченко — методистка проєкту «Жіноча сила українського руху опору ХХ сторіччя», освітня кутюр'є, дослідниця дисидентського руху, тренерка з методики «Філософія для дітей» Ліпмана-Шарп.

Іван Стичинський — спікер проєкту «Жіноча сила українського руху опору ХХ сторіччя», історик, етнолог, доктор філософії.

Анастасія Сокирко — спікерка проєкту «Жіноча сила українського руху опору ХХ сторіччя», дослідниця історії мистецтв, PhD з історії.

Форма й вид підвищення кваліфікації: форма — дистанційна; вид — методологічний вебінар (практичний майстерклас, інтерактивна сесія, сесія запитань і відповідей, підсумкова рефлексія).

Цільова аудиторія: вчителі /-ки історії України, всесвітньої історії, громадянської освіти, української мови та літератури; методисти /-ки; музейні педагоги /-ині; працівники /-ці закладів позашкільної освіти, бібліотек, молодіжних центрів і культурно-освітніх просторів; освітяни /-ки та фахівці /-чині, які працюють із підлітками й молоддю та прагнуть інтегрувати тему жіночого руху опору, української історії ХХ століття, культури пам'яті, прав людини та громадянської відповідальності в освітню та просвітницьку роботу.

Обсяг в годинах та/або в кредитах ЄКТС: 6 годин (або 0,2 кредиту ЄКТС).

Мова навчання: українська.

Строки і графік виконання програми: онлайн-зустріч, що передбачає вступне слово, методологічні виступи спікера /-ок, інтерактив, сесії запитань і відповідей, роботу з практичними освітніми інструментами та підсумкову рефлексію.

Місце виконання програми: м. Харків, вул. Митрофановська, 79.

Зміст

Освітня програма складається з 3-х тематичних модулів загальним обсягом 3 години та спрямована на опанування методологічних і практичних підходів до інтеграції теми жіночого руху опору ХХ століття в освітню роботу з молоддю. Програма поєднує презентацію відеокурсу в межах проєкту «Жіноча сила українського руху опору ХХ сторіччя», роботу з жіночими біографіями, першоджерелами, відкритими цифровими архівами, візуальними матеріалами, достовірними вебресурсами, Case Study, інтерактивними завданнями та підсумковою рефлексією.

Модуль № 1. Методологія відеокурсу «Жіноча сила українського руху опору ХХ сторіччя»:

- презентація проєкту «Жіноча сила українського руху опору ХХ сторіччя» та його освітньої логіки;
- актуальність теми жіночого опору в сучасній освітній роботі з молоддю;
- жіночі історії як спосіб говорити про українську історію ХХ століття через людей, вибір, відповідальність, культуру та різні форми спротиву;
- роль жінок у формуванні української нації, державності, науки, освіти, культури, мистецтва, мілітарної історії та боротьби за незалежність;
- освітні цілі курсу (розвиток історичної емпатії, багатоперспективного аналізу, громадянської компетентності та ціннісного осмислення минулого);
- структура відеокурсу та окремого освітнього відео («гачок» і проблематизація, контекстуалізація, персональна історія, спадкоємність, інтерактивні завдання);

- тезаурус курсу та добір понять для роботи з темами жіночого опору, дисидентського руху, національної пам'яті та прав людини;
 - інтерактивне залучення учасників /-ць через опитування, мапування географії авдиторії, обговорення рівня обізнаності про жіночі історії та називання впливових жінок;
 - приклади інтерактивних завдань для учнівства, зокрема творчі вправи, робота із символами, персональними історіями, публічною позицією та щоденними діями як формами спротиву.
- Загальна кількість годин за модулем № 1 — 1 година.

Модуль № 2. Візуальні матеріали та достовірні вебресурси в роботі з темою жіночого руху опору:

- візуальні матеріали як інструмент розмови про жіночий опір, культуру, пам'ять та історичний контекст;
- робота із фотографіями, мистецькими матеріалами, цифровими колекціями й онлайн-ресурсами;
- принципи добору достовірних вебресурсів для освітньої роботи;
- аналіз візуальних джерел з урахуванням історичного, культурного, етичного та авторського контексту;
- використання ресурсів про бойчукізм, українське мистецтво, культурну спадщину й модерністські візуальні практики для пояснення теми жіночого опору;
- робота з онлайн-дошкою як простором збору, структурування та обговорення візуальних матеріалів;
- українська історія XX століття в європейському та світовому контекстах;
- жінки як активні учасниці культурного, інтелектуального, громадянського та мистецького спротиву;
- можливості використання візуальних матеріалів для розвитку критичного мислення, уяви, творчого осмислення й історичної емпатії учнівства.

Загальна кількість годин за модулем № 2 — 1 година.

Модуль № 3. Першоджерела, цифрові архіви, Case Study та підсумкова рефлексія:

- першоджерела й відкриті цифрові архіви як основа дослідницької та освітньої роботи з темою жіночого руху опору;
- пошук, добір і критичне оцінювання історичних матеріалів;
- використання інформаційних і візуальних ресурсів для підготовки уроків, гуртків, музейних занять, бібліотечних подій і проєктної роботи з молоддю;
- робота з ресурсами про Українських січових стрільців, базами даних про борців і борчинь за незалежність України, цифровими колекціями та платформами з матеріалами про українське мистецтво й опір;
- особливості методу Case Study у роботі із жіночими біографіями;
- аналіз персональної історії як способу говорити з учнівством про вибір, відповідальність, права людини, гідність, солідарність і різні форми спротиву;
- інтеграція матеріалів вебінару в різні освітні формати (уроки, виховні години, гуртки, музейні заняття, освітні події та молодіжні проєкти);
- сесія запитань і відповідей;
- підсумкова рефлексія, фінальне обговорення та фідбек щодо можливостей використання матеріалів у власній освітній практиці.

Загальна кількість годин за модулем № 3 — 1 година.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться.

Загальні компетентності:

- здатність критично сприймати, аналізувати та інтерпретувати інформацію історичного й суспільно-політичного характеру;
- здатність формувати та обстоювати громадянську позицію, спираючись на цінності українського народу, його історико-культурні надбання й традиції в європейському ціннісному контексті;
- здатність осмислювати українську історію XX століття через історії людей, вибору, відповідальності, культури та різних форм опору;
- здатність порівнювати альтернативні погляди з кількох інформаційних джерел і визначати надійність джерел та достовірність інформації;
- вміння аргументовано й грамотно висловлювати власну позицію під час обговорення складних історичних і суспільно значущих тем;
- уміння використовувати комунікативні навички для ведення діалогу з молоддю про історичну пам'ять, права людини, гідність, свободу слова й демократичні цінності;
- вміння уникати дискримінаційних висловлювань і практик в освітньому процесі під час роботи з темами історії, культури, гендерної рівності та громадянського спротиву;
- готовність утверджувати в освітній і просвітницькій роботі повагу до людської гідності, солідарності, відповідальності, гендерної рівності та національної пам'яті;
- готовність до професійної рефлексії, критичного осмислення власної педагогічної практики та навчання впродовж життя.

Фахові компетентності:

- здатність інтегрувати тему жіночого опору XX століття в уроки, виховні години, гуртки, музейні заняття, освітні події та проектну роботу з молоддю;
- здатність використовувати методологічну рамку відеокурсу у межах проєкту «Жіноча сила українського руху опору XX сторіччя» для побудови освітніх занять і дискусій;
- здатність працювати із жіночими біографіями через Case Study, сторителінг, персональні історії та інтерактивні завдання;
- здатність добирати першоджерела, відкриті цифрові архіви, візуальні матеріали та достовірні вебресурси для освітньої роботи з темою жіночого руху опору;
- уміння пояснювати роль жінок як активних учасниць політичного, культурного, інтелектуального й громадянського спротиву в українській історії XX століття;
- уміння аналізувати візуальні матеріали, історичні тексти, медіатексти та цифрові ресурси з урахуванням історичного, культурного, етичного та авторського контексту;
- уміння створювати дидактичні й інтерактивні завдання, що розвивають історичну емпатію, критичне мислення, творче осмислення та громадянську відповідальність учнівства;
- вміння адаптувати матеріали вебінару до різних освітніх форматів: уроків, виховних годин, гуртків, музейних занять, бібліотечних подій і молодіжних проєктів;
- готовність формувати в учнівства рельєфне розуміння української історії через історії людей, особистого вибору, відповідальності та різних форм спротиву;
- готовність використовувати жіночі історії як інструмент осмислення українського державотворення, національної пам'яті та сучасної боротьби України за незалежність.

Очікувані результати навчання.

Опановано практичні підходи до інтеграції теми жіночого опору в уроки, виховні години, гуртки, музейні заняття, освітні події та проектну роботу з молоддю; методологічну рамку відеокурсу у межах проєкту «Жіноча сила українського руху опору XX сторіччя»; інструменти використання жіночих біографій, Case Study, сторителінгу, інтерактивних завдань і готового освітнього контенту.

**Я і МОЯ
ШКОЛА**

Поглиблено розуміння ролі жінок як активних учасниць політичного, культурного, інтелектуального й громадянського спротиву в українській історії XX століття; усвідомлення того, як через історії людей, вибору, відповідальності та різних форм опору розвивати в учнівства рельєфне розуміння української історії, історичну емпатію, повагу до прав людини, демократичних цінностей і національної пам'яті. **Засвоєно** базові принципи роботи із жіночими біографіями, першоджерелами, відкритими цифровими архівами, візуальними матеріалами та достовірними вебресурсами; методи критичного аналізу історичної інформації; підходи до створення освітніх завдань, що поєднують персональні історії, культурний контекст, документальні матеріали та рефлексію учнівства.

Мінімальна кількість осіб у групі: 10 осіб.

Максимальна кількість осіб у групі: 250 осіб.

Можливість надання подальшої підтримки чи супроводу: онлайн-консультування, додаткові глибинні тематичні майстеркласи, виїзди з програмою до освітнього закладу.

Документ, що видається за результатами проходження програми: персональний сертифікат в електронному вигляді з унікальним номером (засвідчений підписами Голови правління ГО «Я І МОЯ ШКОЛА» І. Мінковської та розробником і розробницями програми І. Стичинським, Ю. Кравченко та А. Сокирко. Сертифікат також публікується в онлайн-реєстрі на офіційному вебсайті громадської організації та освітнього центру для педагогів, батьків і дітей «Я І МОЯ ШКОЛА» упродовж 10-ти днів із дня завершення навчання із метою перевірки будь-коли його актуальності та достовірності).

Вартість: безоплатно.

Записатися: <https://forms.gle/wJG7DuMYwUNeHisu9>.

** Програму укладено згідно із ЗУ «Про освіту» та відповідно до постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами і доповненнями, внесеними постановою КМУ від 27 грудня 2019 року № 1133) і вимог Концепції «Нова українська школа» (наказ МОН від 18 жовтня року № 1310).*